

Bekymret: – Dagens forvaltning av ulv, bjørn og jerv forhindrer at landbruks nær fjellbygdene i Oppland skal overleve, sier sauebonde Sigurd Krekke på Fåvangfjellet.

FOTO: OLE M. NYBAKKEN

Ulv og bjørn på steif fra øst gir rekordstore sauetap i Ringeby

– Skal vi overleve som fjellbønder, må Stortingets rovdyrforlik settes i verk umiddelbart, sier Sigurd Krekke.

RINGEBU. En måned etter Stortingets rovdyrforlik er det fortsatt usikkerhet og frykt for framtida som preger mange sauebønder i de store fjellbeiterregionene.

– Dagens forvaltning av ulv, bjørn og jerv forhindrer at landbruksnæringa i fjellbygdene i Oppland skal overleve, er den

klare tilbakemeldinga fra bønderne i en av Norges største fjellbeiterkommuner til lederen i miljø- og energikomiteen, Erling Sande (Sp).

Han er på beitetilsyn i Fåvangfjellet, sør i Ringeby kommune, for å lære mer om utfordringene ved å ha fått innfallsporten for ulv

og bjørn fra øst midt i ett av Norges aller største saubeiteområder. Her har forandringene vært radikale bare i løpet av få år.

Ringeby kommune er den kommunen i Oppland som har flest sauer på utmarksbeite, og blant de største i landet. Kommunen har rundt 23.000 sauer på beite hvert år. Herav rundt 2000 fra Stor-Elvdal kommune, som har beiterett fra sine setrer i Hirkjølen statsallmenning.

Fram til 1995 var beitebruken i hele Ringeby kommune preget

av svært lite tap og rolige forhold i fjellet.

– Normaltapene på beite for sau er registrert i mange tiår bakover og ligger i hovedsak under 2 prosent. Etter 1995 skjer det en dramatisk endring for hele kommunen. Tapstallene firedobles. I hele kommunen har tallene ligget fra 5 til over 8 prosent i denne perioden, sier leder i Fåvang Sau og Geit, Sigurd Krekke.

– Tapstall på sau har variert fra 900 til over 1400 dyr hvert år. Denne dramatiske økningen kan

i sin helhet føres tilbake til rovdyr. Alle de fire store; bjørn, ulv, jerv og gaupe har enten samtidig i løpet av en beitesesong, eller separat i forskjellige områder, gjort store innhogg i besetningene, sier sauebonde Hans Hjelstuen.

Beitebruken i fjellområdene er helt avgjørende for landbruket i Ringeby kommune, som også var en av landets største med rundt 450 setrer i bruk på det meste.

– I dag er det den frie beitebruken i fjell og utmark som er den største. 107 aktive gardsbruk

i Ringeby lever av og har dette som vesentlig bidrag til sin landbruksnæring. Det er millionverdier som høstes av fjell og utmark i Ringeby hvert år, sier Erik Odlo, som også er Sps ordfører kandidat i kommunen.

– Denne form for utnytting av utmarka til landbruksproduksjon kan ikke fortsette med de rovdyrtilstander som utvikler seg i dag, der Ringeby kommune har blitt innfallsporten for streifende bjørn og ulv østfra. Alle yngre bjørner og ulver som blir for-

trengt fra sine oppvekstrevir vil måtte passere gjennom Ringeby og Øyer, som har skogbevakte strekninger som henger sammen med Østerdalen. Hele 36 forskjellige bjørner er DNA-registrert i Ringeby siden 2006. Alle har vært såkalt streifende hannbjørner. De fleste av disse har vært skadegjørere som har tatt sau i Ringeby. Svært få streifdyr av bjørn og ulv er tatt ut, sier Krekke.

LARS KRISTIAN STEEN
redaksjonen@nationen.no